



دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتراى تخصصى رشته بیماری‌های کودکان
عنوان

ارتباط هیپوتیروئیدی نوزاد با بیماری تیروئید مادر در

شهرستان اردبیل - سال ۱۴۰۰

نگارش:

ساناز سهیلی مقدم

اساتید راهنما:

دکتر مهرداد میرزاجیمی

دکتر منوچهر براك

اساتید مشاور:

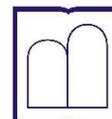
دکتر لیلا کاتبی

دکتر عزیز کامران

اردیبهشت ۱۴۰۱

شماره پایان نامه: ۰۲۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب ساناز سهیلی مقدم دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای دکتر مهرداد میرزراحیمی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
 - مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان‌نامه به طور کامل با اینجانب است.
 - این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
 - کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان‌نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان‌نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
 - کلیه مقالات مستخرج از این پایان‌نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
 - چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.
- نام و نام خانوادگی دانشجو
- امضا و تاریخ
- بدینوسیله **اصال و صحت** نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر مهرداد میرزراحیمی استاد راهنما می‌باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه‌ی آن‌ها شاخ و برگ گیرم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پروردگار، مایه‌ی هستی ام بوده‌اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به آستان آنان...

تقدیم به همسر مهربانم، که پیمودن این راه سخت را، برایم آسان نمود...

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن

توانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان
بنگارم، بر خود لازم می دانم که از اساتید
راهنمای محترم جناب آقای دکتر مهرداد
میرزارحیمی و جناب آقای دکتر منوچهر براه
و اساتید مشاور گرانقدر سرکار خانم دکتر
لیلا کاتبی و جناب آقای دکتر عزیز کامران به
خاطر راهنماییهای ارزشمند نهایت تشکر و
قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
	فصل اول مقدمه
۴	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله
۵	۲-۱- اهداف
۵	۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه
۶	۲-۲-۱- اهداف اختصاصی
۶	۳-۲-۱- سوالات
۶	۳-۱- تعریف واژه ها
	فصل دوم بررسی متون
۱۰	۱-۲- مبانی نظری
۱۰	۲-۲- بررسی متون
	فصل سوم مواد و روش کار
۲۵	۱-۳- نوع مطالعه
۲۵	۲-۳- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری
۲۵	۳-۳- روش گردآوری اطلاعات
۲۵	۴-۳- معیارهای ورود به مطالعه
۲۶	۵-۳- معیارهای خروج از مطالعه
۲۶	۶-۳- ملاحظات اخلاقی
۲۶	۷-۳- محاسبات آماری
۲۷	۸-۳- جدول متغیرها
	فصل چهارم نتایج

۳۰۱-۴-آمار توصیفی و استنباطی
	فصل پنجم بحث و نتیجه گیری
۴۰۱-۵- بحث
۴۶۲-۵- محدودیت ها
۴۵۳-۵- جمع بندی و نتیجه گیری
۴۷۴-۵- پیشنهادات
۴۸منابع

فهرست جداول

- جدول ۴-۱ توزیع متغیرهای دموگرافیک مطالعه ۳۰
- جدول ۴-۲ توزیع متغیرهای آزمایشگاهی مطالعه ۳۴
- جدول ۴-۳ ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی با سن مادر ۳۵
- جدول ۴-۴ ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی با هیپوتیروئیدی مادر ۳۶
- جدول ۴-۵ ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی با میزان TSH و Free T4 مادر ۳۷
- جدول ۴-۶ ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی با Anti TPO مادر ۳۷
- جدول ۴-۷ ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی با سابقه دیابت و فشار خون مادر ۳۸
- جدول ۴-۸ ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی با وضعیت بیماری تیروئید مادر ۳۸

فهرست نمودارها

- نمودار ۴-۱ توزیع محل سکونت افراد مطالعه ۳۱
- نمودار ۴-۲ توزیع نسبت فامیلی پدر و مادر نوزادان مطالعه ۳۲
- نمودار ۴-۳ توزیع بیماری زمینه‌ای مادران مطالعه ۳۲
- نمودار ۴-۴ توزیع جنسیت نوزادان مطالعه ۳۳

- CH: Congenital hypothyroidism**
HPT: Hypothalamic-Pituitary-Thyroid
IQ: Intelligence Quotient
IYD: Iodotyrosine deiodinase
NICU: Neonatal intensive care unit
NIS: Sodium-Iodide Symporter
TG: Thyroglobulin
TPO: Thyroid peroxidase
TRB: Thyroid Hormone Receptor B
TSH: Thyroid stimulating hormone

ارتباط هیپوتیروئیدی نوزاد با بیماری تیروئید مادر در شهرستان اردبیل – سال

۱۴۰۰

چکیده

زمینه: با توجه به عوارض بسیار بالای هیپوتیروئیدی نوزادی در کشور برای تشخیص و درمان به موقع نوزادان طرح غربالگری نوزادان انجام می‌شود و از طرفی مطالعات تاثیر هیپوتیروئیدی مادر به صورت عواض بارداری و تاثیرات سوء آن بر سلامت و رشد جنین را نشان داده‌اند ولی هیچ مطالعه‌ای به صورت اختصاصی بر ارتباط هیپوتیروئیدی نوزادی و وضعیت تیروئید مادر و بررسی آن نپرداخته است؛ لذا بر آن شدیم که با طراحی یک مطالعه مقطعی تحلیلی در جهت بررسی ارتباط این بیماری گامی برداشته و زمینه مطالعات بیشتر را بگشاییم.

هدف: تعیین ارتباط هیپوتیروئیدی نوزاد با بیماری تیروئید مادر

مواد و روش کار: جامعه آماری مطالعه نوزادان با تشخیص ابتلا به هیپوتیروئیدی بود. برای نمونه گیری از فرمول نمونه گیری کوکران با حجم جامعه محدود استفاده شد، با توجه به مطالعه مشابه و در نظر گرفتن تعداد جامعه آماری در شهرستان اردبیل که برابر ۴۰۰ نفر می‌باشد و با سطح اطمینان ۹۵ درصد، تعداد ۱۹۵ نفر نمونه گیری شد.

نتایج: از نظر سابقه بیماری ۲۱/۰ درصد مادران سابقه بیماری تیروئید داشتند. ارتباط آماری معنی داری میان سن مادران و TSH نوزاد به دست نیامد. ($P > 0/05$). ارتباط معنی داری میان سابقه هیپوتیروئیدی مادر و نیز هیپوتیروئیدی مادر (طی آزمایشات انجام شده) با میزان TSH نوزاد به دست وجود نداشت ($P > 0/05$). ارتباط مستقیم و معنی داری میان سطح TSH مادر و میزان FREE T4 مادر وجود داشت ($P < 0/05$). اما ارتباط معنی دار آماری میان سطح TSH

نوزاد و سطح TSH و FREE T4 مادر وجود نداشت ($P > 0/05$). اختلاف معنی داری در میزان TSH نوزاد به تفکیک وضعیت ANTI TPO مادر دیده نشد ($P > 0/05$). ارتباط معنی داری میان سابقه دیابت مادر و نیز سابقه پرفشاری خون مادر با میزان TSH نوزاد به دست نیامد ($P > 0/05$). تفاوت معنی داری در میزان TSH نوزاد به تفکیک وضعیت تیروئید مادر دیده نشد ($P > 0/05$).

نتیجه گیری: در مطالعه حاضر، ارتباط معنی داری میان بروز هیپوتیروئیدی نوزادی و وجود بیماری تیروئیدی در مادران به دست نیامد. وجود عوامل مختلف ژنتیکی و محیطی و تاثیر گذاری به سزای هر کدام از این عوامل می تواند توجیه کننده این نتیجه باشد.

کلمات کلیدی: TSH، هیپوتون، هیپوتیروئیدی نوزادی